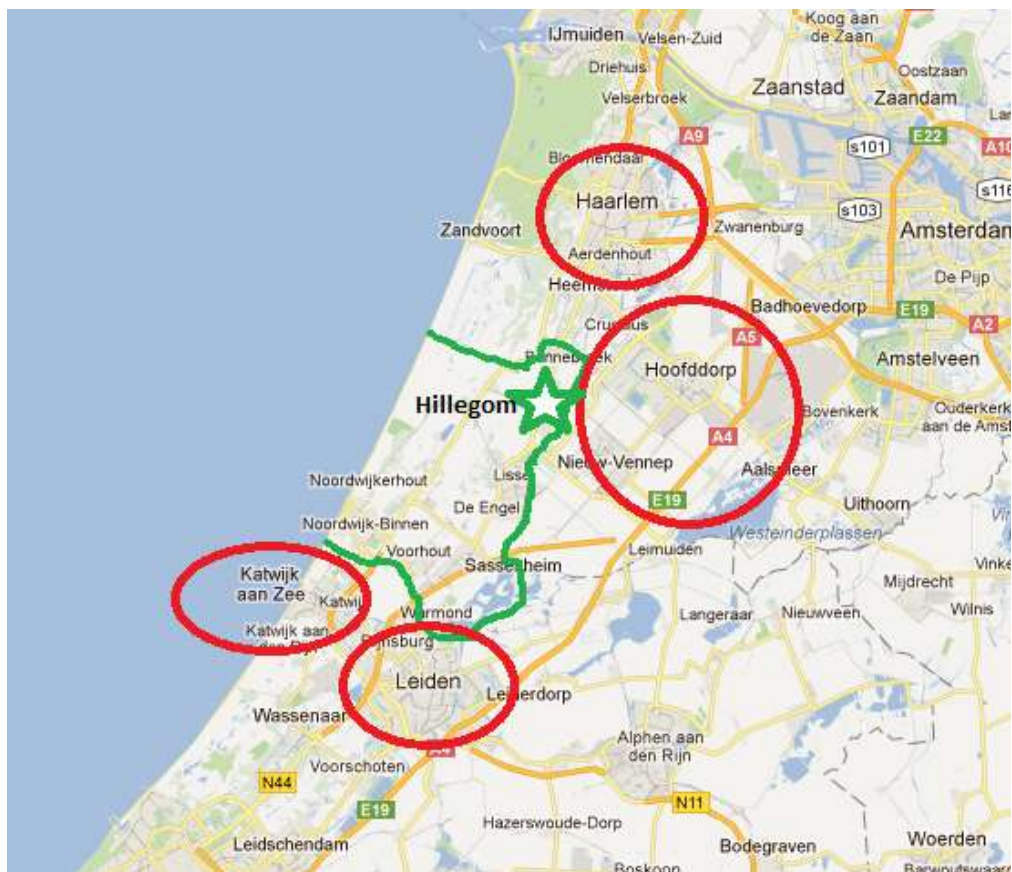

KADERNOTA 2013

voor de Programmabegroting 2013
en de meerjarenraming 2014-2016

24 april 2012

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
SAMENVATTING	4
Programma 1 RUIMTE	6
Programma 2 MAATSCHAPPIJ.....	9
Programma 3 VEILIGHEID & HANDHAVING.....	13
Programma 4 BEHEER OPENBARE RUIMTE.....	16
Programma 5 INWONER & BESTUUR	19
Algemene dekkingsmiddelen.....	21
Paragraaf A, Weerstandsvermogen	23
Paragraaf G, Lokale heffingen.....	26
Financiële begroting	29

INLEIDING

Voor u ligt de kadernota 2013. Met deze kadernota geven wij u inzicht in de financiële gevolgen van verwachte toekomstige ontwikkelingen. Het door u gekozen scenario B uit de nota Scenario's 2011–2014 en de genomen maatregelen zijn verwerkt in de Programmabegroting 2012–2015 en vormen samen met het collegewerkprogramma de basis voor de kadernota 2013.

De kadernota 2013 wordt gemaakt in een periode waarin de financiële positie nog steeds niet helemaal is uitgekristalliseerd. De Meicirculaire 2012 biedt naar wij nu verwachten hierover meer duidelijkheid. De gevolgen van de Meicirculaire kunnen niet meer verwerkt worden in deze kadernota, maar wel bij het maken van de begroting 2013. Vooralsnog handhaven wij de gekozen lijn van scenario B.

Het belangrijkste doel van de kadernota 2013 is het formuleren van richtlijnen en uitgangspunten voor de programmabegroting 2013 en de meerjarenraming 2014–2016. We houden rekening met wettelijke kaders en de financiële beheerverordening.

Behandeling

De kadernota 2013 wordt geagendeerd op:

24 april 2012	vaststelling door het college van burgemeester en wethouders
27 april 2012	verzending
24 mei 2012	technische informatie avond voor raadsleden
31 mei 2012	behandeling in de voorronde
7 juni 2012	raadsvergadering

Besluit

Gevraagd wordt:

De kadernota 2013 vast te stellen

Leeswijzer

Voor de duidelijkheid is de kadernota 2013 nog meer aangepast aan de indeling van de Programmabegroting. De ontwikkelingen in de diverse programma's zijn daarom ook ondergebracht bij de desbetreffende programma's. De financiële en operationele uitgangspunten zijn opgenomen in de financiële begroting. De woonlastendruk en andere gerelateerde zaken over de lokale heffingen zijn opgenomen in de paragraaf Lokale heffingen. Tevens geven wij in deze kadernota aandacht aan de nieuwe risico's die wij voorzien voor het jaar 2013 en daarna.

De volgende bijlagen zijn opgenomen:

- Bijlage 1 Overzicht van vervangingsinvesteringen en investeringen van (beheer)plannen.
- Bijlage 2 Verloop bevolkingsgroepen.

SAMENVATTING

Vooraf

De ontwikkelingen voor de gemeentefinanciën zijn niet rooskleurig. Daarom is ook de kadernota 2013 terughoudend als het gaat over het opnemen van nieuwe activiteiten. Er is wederom gekozen voor een voorzichtige lijn en rekening te houden met bezuinigingen die de regering in het vooruitzicht heeft gesteld. Hiervoor is de notitie over de scenario's 2011–2014 als basis genomen. De eerder geraamde bezuinigingen en verwachtingen voor scenario B zijn meegenomen in de meerjarige berekeningen. In totaal is er voor deze kadernota een bedrag van ruim € 1.4 mln. aan bezuinigingen doorgevoerd.

Ontwikkeling van begrotingsaldo

Net als de Programmabegroting 2012 is er een geraamd overschot voor de kadernota 2013. De genomen besluiten zoals genoemd in het raadsvoorstel bij de Programmabegroting 2012 zijn nu meegenomen ter bepaling van het te verwachten begrotingsaldo. Het begrotingsaldo voor 2013 is positief.

We blijven de komende jaren behoudend om de beleidsdoelen te kunnen blijven halen zonder extra lastenverzwaring voor de inwoners en met handhaving van het huidige voorzieningenniveau in ons dorp. Wij denken dat met het eerder ingezette voorzichtige beleid een goede stap is gemaakt in de toekomst. Conform de afspraak met de raad is er bij elke nieuwe activiteit onderzocht in hoeverre het uitgangspunt "nieuw voor oud" gerealiseerd kan worden. In enkele gevallen is dat niet gelukt.

Het uitgangspunt is het resultaat van de meerjarenraming 2012–2015 van de programmabegroting 2012. Voor 2016 is het resultaat na bestemming (zoals genoemd in de programmabegroting 2012), gelijk gehouden aan het jaar 2015. Alle genoemde bedragen zijn in deze kadernota nader onderbouwd.

		Bedragen x € 1.000			
		2013	2014	2015	2016
Begrotingssaldo Programmabegroting 2012		480	-273	-1.099	-1.099
Mutaties		199	584	730	1.047
Begrotingssaldo Programmabegroting 2012–2015		679	311	-369	-52
Totaal nieuwe activiteiten 2013–2016		-81	-120	-105	-101
	Totaal	598	191	-474	-153
Totaal voorgestelde maatregelen opgenomen in kadernota		0	0	0	0
	Begrotingssaldo 2013–2016	598	191	-474	-153

Tabel 1: Samenvatting cijfers kadernota 2013–2016

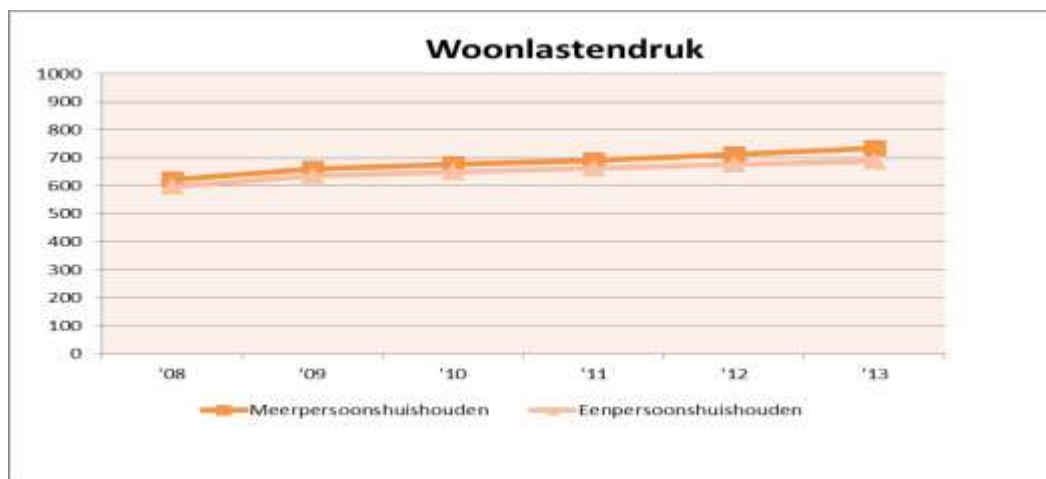
Bij het opstellen van de Programmabegroting 2013 worden alle autonome ontwikkelingen (inflatie, Cao-stijging, kapitaallasten, etc.) verder doorgerekend, tegen die tijd zijn ook de begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen bekend en zijn wellicht de decentralisatie effecten opgenomen in de meicirculaire 2012 van de algemene uitkering. Al deze ontwikkelingen kunnen het saldo nog beïnvloeden.

Financiële en operationele uitgangspunten

Als basis bij het opstellen van de programmabegroting worden financiële en operationele uitgangspunten gehanteerd. Voor een deel zijn deze uitgangspunten vastgelegd in beleidsnota's, voor een deel worden deze uitgangspunten jaarlijks als kaderstelling bij de opstelling van de programmabegroting gehanteerd. In de Financiële begroting zijn de uitgangspunten verder uitgewerkt en beargumenteerd.

Wat zijn de gevolgen van de uitgangspunten van de kadernota 2013

Over het algemeen hanteren wij de nullijn voor de uitgaven en de inflatiecorrectie op de inkomsten, met uitzondering van de OZB tarieven. Deze kadernota maakt het mogelijk om, als enige gemeente in de Bollenstreek en voor het tweede achtereenvolgende jaar, de OZB niet te verhogen met een inflatiecorrectie. De afvalstoffenheffing verhogen wij (volgens de eerder gemaakte afspraken) met een bedrag van €12,50 om ervoor te zorgen dat wij in 2015 100% kostendekkend bereiken. Een lichte stijging van de totale woonlastendruk is hiervan het gevolg.

Grafiek 1: Woonlastendruk

Op pagina 27 is uitgebreid te lezen en te zien wat dat betekent voor de woonlastendruk. Op pagina 31 ev. Wordt een toelichting gegeven op de cijfers uit de onderstaande tabel.

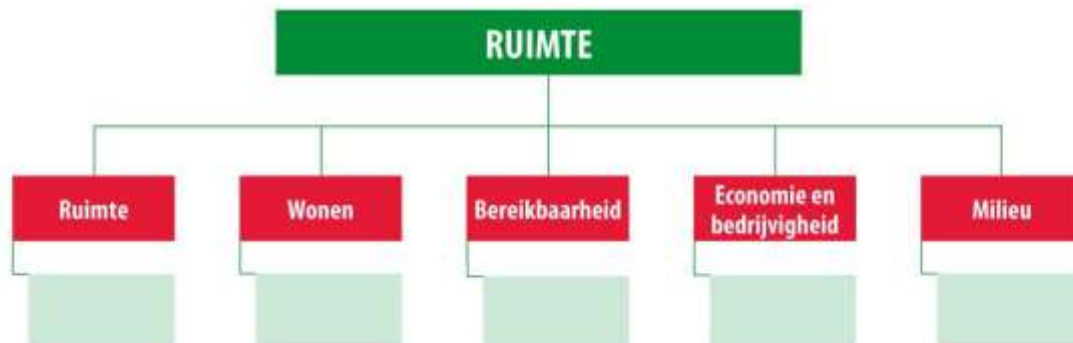
Omschrijving	2013	2014	2015	2016
Algemene uitkering	Meicirculaire 2012	Meicirculaire 2012	Meicirculaire 2012	Meicirculaire 2012
Lonen/premies	1%	0%	0%	0%
Prijzen (algemeen)	0%	0%	0%	0%
Personeelslasten (werkgeverslasten)	0%	0%	0%	1%
Verbonden partijen	0%	0%	0%	0%
OZB-tarieven	0%	0%	0%	0%
Afvalstoffenheffing	Maximale verhoging € 12,50 per aanslag	Maximale verhoging € 12,50 per aanslag	100% kostendekkend	100% kostendekkend
Rioolrecht	100% kostendekkend	100% kostendekkend	100% kostendekkend	100% kostendekkend
Overige belastingen en heffingen	1,5%	0%	0%	0%
Rente reserves en voorzieningen	5%	5%	5%	5%
Kapitaallasten (omslagpercentage)	5%	5%	5%	5%
Onvoorzien per inwoner	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Aantal woningen	9.611	9.611	9.611	9.611
Aantal inwoners	21.137	21.137	21.137	21.137

Tabel 2: Financiële en operationele uitgangspunten

RUIMTE

PROGRAMMA 1

Prestatieveld 1.1 Ruimte

We voeren bestaand beleid uit, voor 2013 verwachten we geen nieuwe ontwikkelingen.

Prestatieveld 1.2 Wonen

Prestatieafspraken woningbouwcoöperatie

Met de prestatieafspraken spreken gemeente en woningcorporatie samen af wat we gezamenlijk willen realiseren op verschillende gebieden. Dit doen we gezamenlijk om een betere woonkwaliteit voor de bewoners van Hillegom te realiseren.

Prestatieveld 1.3 Bereikbaarheid

We voeren bestaand beleid uit en verwachten geen nieuwe ontwikkelingen voor 2013

Prestatieveld 1.4 Economie en bedrijvigheid

Het economisch beleidsplan wordt herzien. Bij het opstellen van de kadernota zijn de gevolgen hiervan voor 2013 en verder nog niet in te schatten. Wij komen hier bij de behandeling van het economisch beleidsplan op terug.

Prestatieveld 1.5 Milieu

Duurzaamheid

Tot eind 2012 is er nog Stimulering van Lokale Klimaatinitiatieven-subsidie (SLOK)-subsidie beschikbaar om gezamenlijk met 15 gemeenten duurzaamheidsprojecten uit te voeren. Om de doelstellingen van het klimaatprogramma 2010-2014 te behalen, stellen we voor om een klimaatfonds samen met het bedrijfsleven op te starten naar voorbeeld van de regio Haaglanden. Vanaf 2013 storten we per jaar een bedrag van € 3.500 in een gemeenschappelijk klimaatfonds. De omgevingsdienst verzorgt de uitvoering en initieert projecten vooral bij maatschappelijke instellingen. Specifieke aandacht gaat uit naar voorlichting.

Financiële samenvatting

Nieuwe activiteiten 2013-2016				
	2013	2014	2015	2016
Programma 1 - Ruimte				
Prestatieafspraken woningcoöperatie	bestaande budgetten			
Duurzaamheidsprojecten	bestaande budgetten			
Totaal programma 1	0	0	0	0

Tabel 3: Financiële samenvatting Programma 1

MAATSCHAPPIJ

PROGRAMMA 2

Prestatieveld 2.1 Onderwijs

We voeren bestaand beleid uit en verwachten geen nieuwe ontwikkelingen voor 2013

Prestatieveld 2.2 Sport

Sportbeleid/ volksgezondheidsbeleid

Waarom: We zijn wettelijk verplicht om lokaal gezondheidsbeleid te formuleren. Daarnaast loopt de sportvisie af in 2012. Het rijk heeft in haar gezondheidsbeleid sterke nadruk gelegd op gezondheid door bewegen. Wij willen deze beleidsdoelstelling ondersteunen en voegen het lokaal gezondheidsbeleid en de sportvisie samen.

Effect: Het effect van de combinatie tussen het sportbeleid en het lokaal gezondheidsbeleid is een sterke sturing op gezondheidsbevordering vanuit gezond leven en bewegen. Sterker dan nu positioneren we sport als middel voor gezondheidsbevordering. We stellen in 2012 een nota op met als uitgangspunt "gezond door bewegen". Consequentie hiervan is dat we ook de middelen voor volksgezondheid en sport bundelen en het streven dat onze inwoners meer jaren in gezondheid doorbrengen.

Prestatieveld 2.3 Kunst en Cultuur

Lokale omroep Holland Centraal / Unity TV

Waarom: Onze lokale omroep Holland Centraal/Unity TV krijgt subsidie op grond van de Mediawet. Dit alleen als de Raad de omroep weer representatief verklaart (Om de 5 jaar neemt de Raad hierover een besluit, de volgende in 2012). Voorheen ontvingen wij het subsidiebedrag via de algemene uitkering en waren wij vrij in de besteding ervan. Door wetswijziging zijn gemeenten niet meer vrij in de besteding van het subsidiebedrag voor de lokale omroep en moet het bedrag geormerkt worden.

Effect: Inwoners betrekken bij Hillegom – lokale voorzieningen

Welk bedrag is nodig: Op basis van het aantal inwoners en de bijdrage per inwoner is structureel een bedrag nodig van € 26.000.

Dekking: Bestaand budget; opnemen in de begroting.

Prestatieveld 2.4 Arbeidsparticipatie

Arbeidsparticipatie

Waarom: Door de komst van de Wet werken naar vermogen ontstaat de noodzaak om het werkvoorzieningsschap toekomstbestendig te maken. In de toekomst krijgt nog 1/3 van de huidige populatie een indicatie voor de Sociale Werkvoorziening. Dit heeft gevolgen voor de bedrijfsvoering van het werkvoorzieningsschap. Het rijk stelt een herstructure-

ringsfaciliteit voor de SW beschikbaar van in totaal 400 miljoen tot en met 2018. Om in aanmerking te komen voor deze middelen moeten gemeenten een kwart co-financieren.

Effect: Zoveel mogelijk mensen blijven helpen aan passend werk

Welk bedrag is nodig: Om de totale herstructureringsfaciliteit te kunnen aanspreken, investeren we een kwart als co-financiering vanaf 2013 tot en met 2018 is in totaal ongeveer € 100.000 benodigd, per jaar € 15.000

Dekking: Opnemen in de begroting

Prestatievelde 2.5 Maatschappelijke ondersteuning

HLBT beleid (homoseksuele mannen, lesbische vrouwen, biseksuelen en transgenders)

Waarom: Hillegom heeft in 2010 de gouden zaklamp gewonnen voor het beste homobeleid van kleine gemeenten. In onze regio is Leiden tevens actief aan de slag met homobeleid. De twee gemeenten willen samen optrekken in het op de kaart zetten van HLBT beleid in de Holland Rijnland regio.

Effect: Onze acties op het gebied van HLBT beleid moet leiden tot een in de samenleving gewortelde acceptatie van seksuele diversiteit. Activiteiten hierbij zijn:

- Actief homovriendelijk beleid door gemeenten en bedrijven.
- 'Roze zorg' voor HLTB-patiënten (homoseksuele, lesbische, transgender of biseksuele patiënten) in zorginstellingen/ verzorgingshuizen.
- Probleemloos sporten in sportclubs.
- Veiligheid op school en op straat voor jongeren die voor hun seksuele geaardheid uitkomen.

Welk bedrag is nodig: De werkzaamheden kunnen niet binnen de huidige formatie worden verricht, om het HLBT beleid goed op de kaart te zetten is een bedrag benodigd van € 15.600. Het budget wordt gebruikt om 3 uur per week een medewerker hiervoor aan te trekken, dan wel in te huren.

Dekking: Dekking voor deze beleidskeuze moet komen uit het bestaande WMO budget.

Verordening ouderenparticipatie

Waarom: Het seniorenpodium is een adviesorgaan aan het college. Zij adviseert in de breedte over zaken waar ouderen in onze gemeente mee te maken hebben. De presentiegelden zijn al jaren niet geïndexeerd, en lopen uit de pas met de vastgestelde vergoeding. Daarnaast heeft het seniorenpodium geen budget voor deskundigheidsbevordering en onkostenvergoeding. Dit is wel noodzakelijk om hun werkzaamheden goed uit te kunnen voeren.

Effect: Het effect is een actief seniorenpodium, dat goed geoutilleerd is voor de taak die zij hebben.

Welk bedrag is nodig: We verhogen het budget van het seniorenpodium met, in totaal € 3.500 voor presentiegeld, onkostenvergoeding en deskundigheidsbevordering.

Dekking: In het kader van "nieuw voor oud" dekken we deze kosten uit de pot overige kleine uitgaven bij jongerenoverlast. Dit budget is de afgelopen jaren niet aangesproken.

Kanteling van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)

Waarom: De kanteling van de Wmo betekent een ombuiging in zowel de tot nu toe sterke focus op individuele voorzieningen als in de ontstane claimcultuur bij de burger. Naast het omvormen van ons maatschappelijk middenveld, gebruiken we de – kantelmethode – ook om de AWBZ decentralisatie vorm te geven.

Effect: De kanteling doorbreekt de claimcultuur door de eigen kracht en het inzetten van het eigen sociale netwerk voorop te stellen. De zelfredzaamheid en de eigen verantwoordelijkheid van de burger staan hierbij centraal.

Welk bedrag is nodig: In het WMO-beleidsplan komen wij met een precieze financiële onderbouwing. Uitgangspunt is dat de kost voor de baat uitgaat. We moeten eerst investeren in het maatschappelijk middenveld om daarna te kunnen besparen op de individuele voorzieningen.

Dekking: De Wmo reserve is vanaf 2007 gevoed tot een bedrag van € 1,2 miljoen eind 2011. De hoogte van de Wmo reserve is het financiële plafond van onze kantelambitie.

Prestatieveld 2.4 Arbeidsparticipatie & Prestatieveld 2.5 Maatschappelijke ondersteuning & Prestatieveld 2.6 Volksgezondheid

Rijksbeleid voortvloeiend uit de decentralisaties van de Jeugdzorg, delen van de AWBZ en de onderkant van de arbeidsmarkt.

(Dit onderwerp bestrijkt de drie genoemde prestatievelden)

Waarom: Vanaf 2013 krijgen de gemeenten de verantwoordelijkheid voor drie grote onderwerpen binnen het sociale domein: werk, Wmo en jeugdzorg.

De decentralisatie van werk heeft als doel mensen via de Wet werken naar vermogen zoveel mogelijk aan een reguliere baan te helpen. De decentralisatie van de AWBZ naar de WMO betreft de individuele en groepsbegeleiding, zoals dagopvang en hulp bij het op orde krijgen van financiën. Bij de jeugdzorg komen alle vormen van hulp en ondersteuning van kinderen en jongeren bij de gemeenten te liggen, van lichte geestelijke gezondheidszorg tot uithuisplaatsingen en opvang in internaten.

Effect: Duidelijkheid in regelingen.

Welk bedrag is nodig: De incidentele bijdragen en kosten zijn al verwerkt in het uitgangspunt van deze kadernota. De bedragen zijn gepubliceerd in de septembercirculaire Gemeentefonds.

Oormerken decentralisatie	2013	2014	2015	2016
Transitiekosten AWBZ begeleiding	23,8			
Bijzondere bijstand kwetsbare groepen	46,1	46,1	46,1	46,1

Tabel 4: Oormerken decentralisatie

Daarnaast zijn er al eerder bedragen genoemd die gemoeid zijn met de decentralisatie van de diverse taken. Voor jeugdzorg wordt een bedrag overgeheveld van ongeveer € 3 miljard. De gemeenten 'krijgen', behoudens de bedragen om uit te geven, een efficiëntiekorting van € 80 miljoen in 2015 naar € 300 miljoen in 2017. Hoe de verdeling van deze gelden gaat plaatsvinden is nog niet duidelijk. Zoals eerder met de Raad besproken nemen we in de kadernota geen 'p.m.' posten op. Echter in het geval van de decentralisaties willen we hier een uitzondering op maken.

Dekking: n.v.t.

Financiële samenvatting

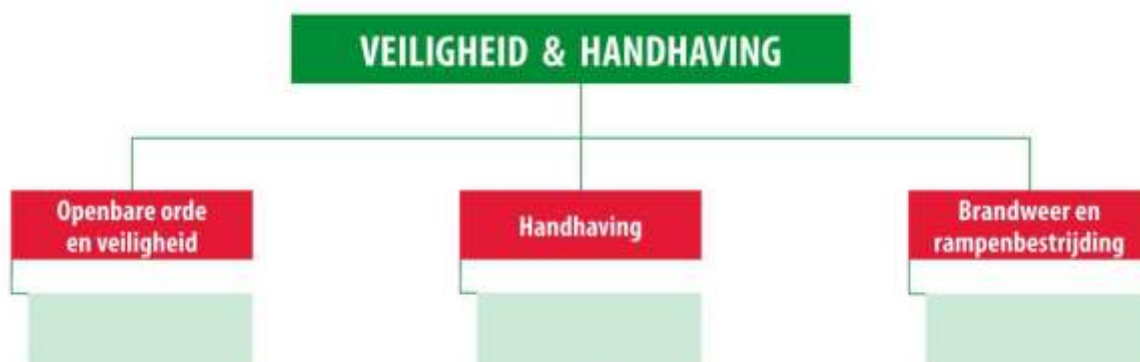
Nieuwe activiteiten 2013-2016				
	2013	2014	2015	2016
Programma 2 – Maatschappij				
Sportbeleid/volksgezondheidsbeleid	bestaande budgetten			
Lokale omroep Holland Centraal / Unity tv	26	26	26	26
Arbeidsparticipatie	15	30	15	13
HLBT beleid	uit WMO budget			
Verordening ouderenparticipatie	bestaande budgetten			
Kanteling Wmo	via reserve Wmo			
Decentralisatie maatregelen	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Totaal programma 2	41	56	41	39

Tabel 5: Financiële samenvatting Programma 2

VEILIGHEID & HANDHAVING

PROGRAMMA 3

Prestatieveld 3.1 Openbare orde en veiligheid

Overdracht taken gevonden en verloren voorwerpen

Waarom: Een meldpunt voor gevonden en verloren voorwerpen is een wettelijke taak van de gemeente (Burgerlijk Wetboek art. 5), tot voor kort uitgevoerd door de politie. Inmiddels is in veel politieregio's deze taak overgedragen aan gemeenten. Ook in de politieregio Hollands Midden is het voorstel om deze taak aan de gemeenten terug te geven. We gebruiken het tweede halfjaar van 2012 als periode om de uitvoering en de inzet van personeel fijn te slijpen.

Effect: Door de ontvangst en beheer van gevonden verloren voorwerpen terug te brengen naar gemeenten, kan de politie meer tijd op straat doorbrengen. Dit zoals verwoord in het actieprogramma "minder regels, meer op straat".

Welk bedrag is nodig: De lasten zijn ambtelijke uren die binnen de formatie kunnen worden uitgevoerd.

Prestatieveld 3.2 Handhaving

Nieuwe Drank- en Horecawet

Waarom: Het wetsvoorstel tot wijziging van de Drank- en Horecawet treedt waarschijnlijk op 1 juli 2012 in werking. Met de wetswijziging gaat het toezicht van de Minister (lees: de Voedsel- en Warenautoriteit) over naar de gemeenten. Ook moeten de gemeenteraden een verordening vaststellen om de paracommerciële horecabedrijven te reguleren. De instrumenten die de gemeente tot zijn beschikking krijgt zijn: - opleggen bestuurlijke boete, proces verbaal door een BOA, intrekken/schorsen van Drank- en Horecaverunning, tijdelijk stilleggen alcoholverkoop in de detailhandel, toepassen bestuursdwang en dwangsom.

Effect: Met het huidige wijzigingsvoorstel beoogt het kabinet het tegengaan van het schadelijk alcoholgebruik onder jongeren en het terugdringen van de administratieve lasten voor ondernemers.

Welk bedrag is nodig: Uitgangspunt is dat we het doen met de middelen die we krijgen, daarmee wordt ook het ambitieniveau bepaald.

Prestatieveld 3.3 Brandweer en rampenbestrijding

Noodstroomvoorziening

Waarom: In 2010 hebben we van de rijksoverheid een schrijven gekregen dat wij, in geval van nood, in onze eigen stroomvoorziening moeten kunnen voorzien. Hiervoor moeten we een noodstroomvoorziening aanleggen. .

Effect: Het gemeentehuis van Hillegom heeft altijd stroom. Ook in het geval van (langdurige) stroomuitval voorzien wij in onze eigen noodstroom.

Welk bedrag is nodig: Een investering van € 65.000 die in 20 jaar wordt afgeschreven.

Dekking: De onderhoudskosten, ad € 4.000, kunnen worden gedekt uit reguliere budgetten, de kapitaallasten opnemen in de exploitatie.

Financiële samenvatting

Nieuwe activiteiten 2013-2016				
	2013	2014	2015	2016
Programma 3 – Veiligheid en handhaving				
Overdracht taken gevonden en verloren voorwerpen	bestaande budgetten			
Nieuwe Drank- en Horecawet	via Algemene uitkering			
Noodstroomvoorziening		6,5	6,3	6,2
Totaal programma 3	0	6,5	6,3	6,2

Tabel 6: Financiële samenvatting Programma 3

BEHEER OPENBARE RUIMTE

PROGRAMMA 4

Prestatieveld 4.1 Infrastructuur

Aanpassen plein wijk Patrimonium

Waarom: In de wijk Patrimonium wordt een groot aantal huizen afgebroken en opnieuw opgebouwd. De herinrichting is niet meegenomen in het plan van de nieuwbouw en voor de veiligheid en goede leefomgeving is het noodzakelijk dat de openbare ruimte opnieuw wordt ingericht.

Welk bedrag is nodig: Voor het opnieuw inrichten van het plein is incidenteel een bedrag benodigd van € 150.000.

Dekking: Er is geen dekking aanwezig in de huidige meerjarenramingen, het te investeren bedrag genereert in 2014 een last aan rente en afschrijving van € 17.500.

Kunstwerken beleidsplan

Waarom: Kadern en uitgangspunten vastleggen voor te maken jaarlijkse onderhouds-plannen voor specifieke objecten aan of over het water zoals bruggen, duikers, be-schoeiingen, damwanden en kademuren voor de komende 5 jaar. Uit VROM inspectie is gebleken dat de gemeente dit ontbeert.

Effect: Regulier onderhoud, In goede staat houden van de kunstwerken.

Welk bedrag is nodig: Voor het maken van een beleidsplan is maximaal € 12.000 beno-digd.

Dekking: Binnen het beschikbare budget kunstwerken wordt dit opgevangen.

Prestatieveld 4.2 Groen

Cyclisch Vervangen Groen

Waarom: Het in stand houden en verbeteren van een groen Hillegom vinden wij belang-rijk. De huidige budgetten voor de vervanging zijn onvoldoende toereikend en om een extra impuls te geven voor verbetering willen wij hiervoor extra gelden beschikbaar stel-len.

Effect: Behoud en verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving en leefbaarheid.

Welk bedrag is nodig: Per jaar is een bedrag benodigd van € 40.000.

Dekking: Opnemen in de begroting.

Prestatieveld 4.3 Riolering en water

We voeren bestaand beleid uit en verwachten geen nieuwe ontwikkelingen voor 2013

Prestatieveld 4.4 Afval

We voeren bestaand beleid uit en verwachten geen nieuwe ontwikkelingen voor 2013

Financiële samenvatting

Nieuwe activiteiten 2013-2016				
	2013	2014	2015	2016
Programma 4 – Beheer openbare ruimte				
Aanpassen plein wijk Patrimonium		17,5	17	16,5
Kunstwerken beleidsplan	bestaande budgetten			
Cyclisch vervangen groen	40	40	40	40
Totaal programma 4	40	57,5	57	56,5

Tabel 7: Financiële samenvatting Programma 4

INWONER & BESTUUR

PROGRAMMA 5

Prestatieveld 5.1 Bestuur

Invoering papierloos werken. In 2013 gaan we mogelijk papierloos werken in voeren voor het raads- en commissiewerk om te komen tot een eigentijdse werkwijze en een vermindering van de papierstroom.

Dekking: Dit wordt gedekt uit bestaande budgetten.

Prestatieveld 5.2 Samenwerking

Bij het schrijven van de kadernota hebben we nog geen inzicht in de gevolgen van het onderzoek (in 2012) naar samenwerking.

Prestatieveld 5.3 Publiekszaken & Vergunningen

We voeren bestaand beleid uit en verwachten geen nieuwe ontwikkelingen voor 2013

Financiële samenvatting

Nieuwe activiteiten 2013-2016				
	2013	2014	2015	2016
Programma 5 – Inwoner en Bestuur				
Invoering papierloos werken	bestaande budgetten			
Totaal programma 5	0	0	0	0
Paragrafen				
Bedrijfsvoering				
Totaal bedrijfsvoering	0	0	0	0

Tabel 8: Financiële samenvatting Programma 5

Algemene dekkingsmiddelen

ONTWIKKELINGEN

Het uitgangspunt voor de kadernota 2013 is de vastgestelde Programmabegroting 2012. Daarnaast zijn er na de vaststelling van de Programmabegroting 2012 en meerjarenraming 2013-2015 ontwikkelingen die van invloed zijn op het begrotingsaldo 2013-2016.

	Bedragen x € 1.000			
Uitgangspunt Kadernota 2013	2013	2014	2015	2016
Begrotingssaldo Programmabegroting 2012-2015	480	-273	-1.099	-1.099
Raadsbesluiten	-129	-60	-22	-22
Oormerken september circulaire 2011	-129	16	129	374
Onderwijs mutaties	370	542	542	543
Herijking Algemene uitkering	111	86	81	152
Totaal Effecten begroting 2011/rekening 2010	679	311	-369	-52

Tabel 9: Effecten begroting 2013

Toelichting op de Tabel Effecten begroting 2013

Raadsbesluiten

Het begrotingsresultaat is beïnvloed door de volgende raadsbesluiten:

Structureel:

Raadsbesluit 17-11-2011, aanpassen budget Rekenkamercommissie, € 3.500;
Raadsbesluit 15-12-2011, aanpassen budget Omgevingsdienst West, € 18.467;

Incidenteel:

Raadsbesluit 12-01-2012, Beleidsplan IV&ICT 2011-2014,
2013 € 106.250
2014 € 37.500

Conform de afspraak met de raad is er gezocht om oud beleid voor deze nieuwe activiteiten in te ruilen, naast de in het raadsvoorstel al genoemde acties. Dat is binnen de kostenplaats, maar ook binnen het programma waar deze activiteiten onder vallen niet mogelijk.

Oormerken september circulaire 2011

In een brief van 8 december 2011 zijn u de gevolgen van de september circulaire voor de Algemene uitkering meegedeeld. De financiële gevolgen zijn nu ingebracht.

Onderwijsmutaties

In de aanbiedingsbrief van de Programmabegroting 2012 is melding gemaakt van de stijgende inkomsten door de nieuwbouw Fioretti. In de eerdere prognoses was geen re-

kening gehouden met de inkomsten stroom door de toename van het aantal leerlingen in deze school en de gemaakte afspraken met de schoolleiding, terwijl wel met de uitgaven rekening was gehouden.

De ontwikkeling en herijken van de algemene uitkering

De komende jaren wordt bezuinigd op de algemene uitkering, onze voornaamste inkomstenbron. In de Tabel Herijking algemene uitkering hebben wij een prognose geschetst van de verwachte ontwikkeling inclusief scenario B.

We hebben gekozen voor scenario B (10% korting op de algemene uitkering) omdat:

- deze past bij onze verwachtingen, (het meerjarenperspectief is negatief en de te realiseren besparingen en keuzes zijn lastig);
- de provincie ook de gemeenten oproept om geen doemscenario's te schetsen;
- de VNG, FAMO en ministeries aangeven dat we realistisch, voorzichtig moeten zijn en niet moeten overdrijven.

In de septembercirculaire 2011 zijn uitsluitend de incidentele effecten van de transitiekosten AWBZ bekend geworden. De structurele decentralisatie lasten van onder meer jeugdzorg zijn nog niet bekend.

In vergelijking met de cijfers opgenomen in de meerjarenbegroting 2011–2014 is de volgende opstelling gemaakt.

	Bedragen x € 1.000			
	2013	2014	2015	2016
Septembercirculaire				
WMO	1.792,5	1.792,5	1.792,5	1.792,5
Overig	14.941,1	14.889,1	14.285,0	14.285,0
Totaal Algemene Uitkering	16.733,6	16.681,6	16.077,5	16.077,5
Extra korting 'scenario B'	-451,3	-675,9	-901,2	-901,2
Septembercirculaire 2011	<i>16.282,3</i>	<i>16.005,7</i>	<i>15.176,3</i>	<i>15.176,3</i>
Herijken Algemene uitkering				
WMO	1.792,5	1.792,5	1.792,5	1.792,5
Overig	15.052,4	14.975,1	14.366,4	14.662,0
	16.844,9	16.767,6	16.158,9	16.454,5
Extra korting 'scenario B'	-451,3	-675,9	-901,2	-1.126,5
Verwachte Algemene Uitkering	<i>16.393,6</i>	<i>16.091,7</i>	<i>15.257,7</i>	<i>15.328,0</i>
Gevolgen na september-circulaire en uitkeringsfactoren	111,3	86,0	81,4	151,7

Tabel 10: Herijking algemene uitkering

Weerstandsv- mogen

Paragraaf A Weerstandsvermogen

In de programmabegroting staan in de paragraaf Weerstandsvermogen een drietal onderdelen waarbij in de kadernota uitsluitend eventuele wijzigingen worden genoemd. Voor 2013 vinden wij het van belang om de onderstaande risico's op te nemen in de risicoparagraaf. Bij het opstellen van de begroting 2013 wordt een nieuwe berekening gemaakt van het weerstandsvermogen.

Risico's

Precariobelasting

De afgelopen jaren is de precariobelasting voor kabels en leidingen van nutsbedrijven herhaaldelijk in de Tweede Kamer onderwerp van bespreking geweest. Nadat in maart 2010 het kabinet heeft besloten het wetsvoorstel voor afschaffing van de precariobelasting voor kabels en leidingen van nutsbedrijven niet in te dienen bij de Tweede Kamer (op advies van de Raad van State) is in december een motie aangenomen waarin de regering wordt opgeroepen haast te maken met het wetsvoorstel tot afschaffing van deze belasting. Zoals verwacht heeft het wetsvoorstel 1 januari 2012 niet gehaald. Het streven is gericht op het invoeren van het wetsvoorstel per 1 januari 2013.

Voor gemeenten die nu precariobelasting heffen geldt een overgangsregeling van 10 jaar. De compensatie wordt gezocht in het afbouwen van de precariobelasting en het verhogen van de OZB. Wij zullen deze ontwikkelingen blijven volgen.

Mocht de precariobelasting per 1 januari 2013 worden afgeschaft, dan bedraagt het risico voor de gemeente Hillegom € 740.000 per jaar (excl. inflatiecorrectie) We zetten de precario opbrengsten in als incidenteel dekkingsmiddel.

Wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOF).

Nederland gaat de recente Europese afspraken ten aanzien van begrotingsdiscipline opnemen in de Wet HOF. Ook de belangrijkste uitgangspunten en randvoorwaarden van het Nederlandse budgettaire beleid – zoals de begrotingsregels – zijn onderdeel van het wetsvoorstel. De ministerraad heeft hiermee ingestemd op voorstel van de ministers van Financiën en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu.

Het kabinet verwacht het wetsvoorstel nog voor de zomer van 2012 aan de Tweede Kamer te sturen. De beoogde ingangsdatum van de Wet HOF is 1 januari 2013.

Met de wet HOF krijgt het kabinet meer bevoegdheden om gemeenten aan te pakken als hun tekorten, berekend volgens de Europese Monetaire Unie (EMU), drukken op Europese begrotingsafspraken. Het EMU saldo wordt berekend inclusief de investeringen die de gemeente doet, dus invoering kan gevolgen hebben voor de individuele gemeenten. Wat de gevolgen zijn voor de gemeente Hillegom is nog niet duidelijk, wij zullen de ontwikkelingen hierin volgen.

Greenport Ontwikkelingsmaatschappij (GOM)

Het risico door de deelname in de GOM beslaat twee velden;

a. garantstelling

In 2012 is de garantstelling verstrekt aan het GOM. Het maximale risico ontstaat als de totale garantstelling van de 6 x € 7 miljoen = € 42 miljoen is benut en er voor geen enkel project planologische zekerheid verkregen is. Het maximale risico wordt bepaald door de gemaakte plankosten, de gemaakte rentekosten en het verkoopverlies in geval van gedwongen verkoop. Zoals eerder in de informatie van de GOM is opgenomen is het risico per gemeente/aandeelhouder zo'n € 2,3 miljoen.

b. Gevolgen voor beleidsafwijkingen

Binnen de deelnemende gemeentes wordt aangehikt tegen de compensatie afspraken. In een aantal gevallen zijn er afspraken gemaakt om af te wijken van de gemaakte afspraken. Hierdoor heeft de GOM minder financiële armslag om lastige projecten van de grond te krijgen en is er een reële kans dat de deelnemende gemeente geconfronteerd worden met een extra bijdrage aan de GOM. De financiële gevolgen zijn hiervan (nog) niet in te schatten. Wij volgen deze ontwikkelingen op de voet.

Het risico van de GOM is niet eerder opgenomen in een begroting of kadernota.

Lokale heffingen

Paragraaf G Lokale Heffingen

Onroerende zaakbelastingen

De onroerende zaakbelasting is een algemene belasting. **Voor de berekening van de tarieven voor 2013 worden de totale opbrengsten OZB voor 2013 niet verhoogd, ook niet met een inflatiecorrectie.** Er kan alleen een tarief wijziging optreden bij veranderingen in de waarden van woningen en niet-woningen. Als de WOZ -waarden stijgen dan worden de tarieven verlaagd, zijn de WOZ -waarden lager dan worden de tarieven verhoogd. Wel wordt rekening gehouden met hogere OZB-opbrengsten door nieuwbouw en verbouwingen.

Onroerende zaakbelasting		2011	2012	2013
Woningen	Eigenaar	0,0760%	0,0788%	0,0788%
Niet-woningen	Eigenaar	0,1456%	0,1298%	0,1298%
Niet-woningen	Gebruiker	0,1125%	0,1093%	0,1093%

Tabel 11: OZB-tarieven

Afvalstoffenheffing

In de beraadslagingen voor de kadernota en de programmabegroting 2012 besloten de afvalstoffenheffing in termijnen op 100% dekking te brengen. De verhoging bedraagt € 12,50 per huis inclusief inflatie.

Afvalstoffenheffing	2011		2012		2013	
	Normaal	Klein	Normaal	Klein	Normaal	Klein
Tarief voorgaand jaar	249,55	223,36	259,55	233,36	272,05	245,86
Inflatie	3,74	3,35	3,89	3,50	4,08	3,69
Extra verhoging	6,26	6,65	8,61	9,00	8,42	8,81
Vastgesteld maximale stijging	10,00	10,00	12,50	12,50	12,50	12,50
Totaal tarief	259,55	233,36	272,05	245,86	284,55	258,36

Tabel 12: Tarieven afvalstoffenheffing 2011 t/m 2013

Reinigingsrechten

De reinigingsrechten hebben betrekking op het ophalen en het verwerken van bedrijfsafval of extra werkzaamheden. Dit betreffen kosten voor klein chemisch afval, ophalen grof huishoudelijk afval en andere afval fracties. De kosten worden gedekt uit de tarieven die Meerlanden (of andere bedrijfsvuil verwerkers) aan bedrijven en particulieren doorberekend (o.a. ophalen grof huishoudelijk afval). Het tarief van de reinigingsrechten voor 2013 wordt verhoogd met 1,5% inflatie.

Rioolheffing

De mogelijkheden voor de grondslag Rioolheffing is met uw raad besproken op donderdag 31 maart 2011. Besloten is de grondslag bij woningen te splitsen in één- en meerpersoonshuishoudens en bij niet woningen het waterverbruik te hanteren als grondslag, verdeeld in 8 schalen te weten 0-100 m³, 100-250 m³, 250-500 m³, 500-1000 m³, 1000-2000 m³, 2000-4000 m³, 4000-6000 m³, 6000-14000 m³. Daarnaast is besloten de jaarlijkse verwerkingskosten niet in 2012 in één keer te flexibiliseren, maar in drie jaar tijd oplopend te flexibiliseren, en wel in de volgende zin: in 2012 voor 12,1%, in 2013 voor 24,15% in 2014 voor 36,2%. Uitgangspunt is de 100% dekkingsgraad. Met de genoemde uitgangspunten worden de tarieven voor 2013:

woningen	2011	2012	2013	2013 + 1,5%
1 persoonshh	240,98	241,16	240,95	243,30
2 of meer persoonshh	240,98	250,76	260,15	262,50
Niet-woningen m ³				
>100	240,98	241,16	240,95	243,30
100-250	240,98	256,16	270,95	273,30
250-500	240,98	280,16	318,95	321,30
500-1000	240,98	325,16	408,95	411,30
1000-2000	240,98	415,16	588,95	591,30
2000-4000	240,98	595,16	948,95	951,30
4000-6000	240,98	325,16	1.428,95	2.631,30
<6000	240,98	1.435,16	2.628,95	2.631,30
Garages/trafo's		50,00	50,00	50,00

Tabel 13: Tarieven rioolheffing

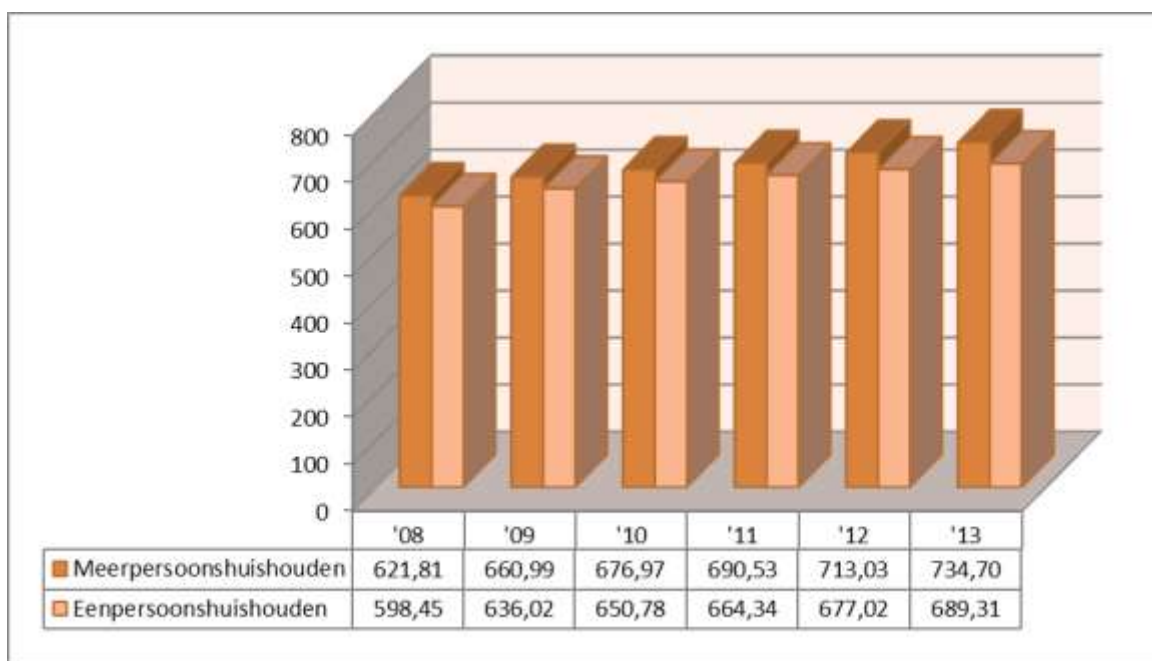
Voor 2013 hanteren we de eerder vastgestelde tarieven en passen geen inflatiecorrectie toe voor 2013. Mocht bij het opstellen van de begroting blijken dat door derden de lasten stijgen door inflatie, dan passen we daar het tarief op aan tot maximaal 1,5% verhoging. Daarnaast kunnen de tarieven verschillen op basis van het waterverbruik en de onderverdeling tussen woningen en niet-woningen.

Overige tarieven

Voor de tarieven van de overige belastingsoorten en de leges gaan wij uit van een stijging ter grootte van het inflatiepercentage van 1,5.

Woonlasten

De ontwikkeling van de woonlastendruk voor de inwoners vanaf 2007 tot en met 2012 is in de volgende grafieken weergegeven. Bij de berekening van de hoogte van de woonlastendruk is rekening gehouden met de tarieven genoemd in het vorige hoofdstuk. Uitgangspunt hierbij is een gemiddelde WOZ-waarde van een woning in Hillegom van € 250.000.

Grafiek 2: Woonlastenontwikkeling

Financiële begroting

Wettelijke uitgangspunten

In de Gemeentewet zijn de artikelen 189 tot en met 195 gewijd aan de begroting en behandeling daarvan. Op 1 februari 2003 is het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) in werking getreden; daarin zijn de nieuwe comptabiliteitsvoorschriften opgenomen die vorm geven aan de inwerkingtreding van het duale stelsel in de vorm van een programmabegroting en verplichte paragrafen.

Toezichtregime provincie

De provincie Zuid-Holland houdt toezicht op de financiën van de in de provincie gelegen gemeenten. Het motief voor financieel toezicht is het zorg dragen dat gemeenten niet in een uitzichtloze financiële positie komen. Aangrijpingspunt voor de toezichthouder is een reëel sluitende begroting en meerjarenraming van de gemeenten. De wijze waarop de provincie Zuid-Holland haar toezicht uitoefent is in het beleidskader Financieel Toezicht uitgewerkt.

De provincie kent twee vormen van toezicht:

- *preventief (toezicht vooraf):*
De gemeente kan formeel geen uitgaven doen zonder machtiging van de provincie.
- *repressief (toezicht achteraf):*
De provincie volstaat ermee de gemeente op afstand te volgen via de begroting, jaarrekening, overige ter kennisneming ingezonden financiële stukken en het voeren van overleg op ambtelijk niveau.

Voor het nemen van de beslissing hierover vormt de provincie zich over de volgende elementen een oordeel:

- de begroting 2013 moet in evenwicht zijn (structurele lasten worden gedekt door structurele baten) of uit de meerjarenraming blijkt dat dit evenwicht in de eerstvolgende jaren tot stand wordt gebracht en uiterlijk in 2016;
- de jaarrekening 2011 moet in evenwicht zijn;
- de vastgestelde jaarrekening 2011 en de begroting 2013 moeten tijdig, respectievelijk voor 15 juli en 15 november 2012, zijn ingezonden.

Beleidskaders provincie

Jaarlijks brengt de provincie een begrotingscirculaire uit, specifiek voor het op te stellen begrotingsjaar. De circulaire voor het begrotingsjaar 2013 is conform bovenstaande. Het is gebruikelijk dat de aanbevelingen worden overgenomen in de begroting.

Overzicht grondslagen

Omschrijving	2013	2014	2015	2016
Algemene uitkering	Meicirculaire 2012	Meicirculaire 2012	Meicirculaire 2012	Meicirculaire 2012
Lonen/premies	1%	0%	0%	0%
Prijzen (algemeen)	0%	0%	0%	0%
Personeelslasten (werkgeverslasten)	0%	0%	0%	1%
Verbonden partijen	0%	0%	0%	0%
OZB-tarieven	0%	0%	0%	0%
Afvalstoffenheffing	Maximale verhoging € 12,50 per aanslag	Maximale verhoging € 12,50 per aanslag	100% kostendeckend	100% kostendeckend
Rioolrecht	100% kostendeckend	100% kostendeckend	100% kostendeckend	100% kostendeckend
Overige belastingen en heffingen	1,5%	0%	0%	0%
Rente reserves en voorzieningen	5%	5%	5%	5%
Kapitaallasten (omslagpercentage)	5%	5%	5%	5%
Onvoorzien per inwoner	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Aantal woningen	9.611	9.611	9.611	9.611
Aantal inwoners	21.137	21.137	21.137	21.137

Tabel 14: Financiële en operationele uitgangspunten

Financiële uitgangspunten

Financiële verordeningen en nota's

Wij houden rekening met de kaders die gesteld zijn in de gemeentelijke financiële verordening (art. 212 gemeentewet) die op 6 december 2007 door u is vastgesteld. Op 8 januari 2009 heeft u de nota reserves en voorzieningen 2009 vastgesteld. Bij het onderzoek naar het treasury beleid 2010 is naar aanleiding van de aanbevelingen aangegeven dat in 2012 de financiële beheerverordening artikel 212 GW gemeente Hillegom wordt geactualiseerd.

Rente

De hoogte van het rentepercentage is al een aantal jaren op 5% gesteld. In de begroting en jaarrekening wordt de bespaarde rente over het eigen vermogen opgenomen, zowel als baat als last (conform de voorschriften van het Besluit begroting en verantwoording). Voor de rentecomponent binnen de kapitaallasten gebruiken we ook een rentepercentage van 5%. Het saldo tussen de bespaarde rente plus rente over langlopende geldleningen en de doorberekende rentelasten aan producten komt tot uitdrukking in het renteresultaat.

Het gehanteerde percentage willen we gelijk houden omdat:

1. de kapitaallasten tussen de jaren goed vergelijkbaar blijven
 2. er sprake is van een consistente gedragslijn
 3. Een verandering in rentepercentages geeft geen financiële ruimte, er vinden alleen verschuivingen in de begroting plaats: lagere kapitaallasten, lagere tarieven riool/afval, groter nadelig renteresultaat, hogere OZB-tarieven.
- Voor de jaren 2013–2016 gaan wij voor de reserves en voorzieningen uit van een percentage van 5.
 - Voor het opstellen van de begroting hanteren wij voor de jaren 2013–2016 een omslagpercentage van 5
 - Het rentepercentage dat wij hanteren voor de kapitaallasten is het omslagpercentage.

Begroting 2013-2016

Als basis voor de kadernota 2013 geldt:

- de meerjarenraming 2013-2015 van de programmabegroting 2012, inclusief de structurele begrotingswijzigingen van de raadsvergaderingen tot met maart 2012;
- Bezuinigingsscenario's 2011-2014;
- Vervangingsinvesteringen en investeringen van beheersplannen 2011-2014;

In de programmabegroting 2013 worden de begrotingswijzigingen tot en met juni 2012 voorzover mogelijk is, verwerkt. De jaarrekeningresultaten van 2011 leiden tot actualisatie van de reserves en voorzieningen en van de activa.

Autonome financiële ontwikkelingen

Algemene uitkering

Bij de berekening van de algemene uitkering voor de programmabegroting 2013 wordt uitgegaan van de meicirculaire 2012. In de kadernota 2013 is rekening gehouden met de decembercirculaire 2011, aangezien dit de meest actuele informatie geeft ten tijde van het maken van de kadernota. De berekende cijfers zijn voorlopig, verwacht wordt dat in de meicirculaire (nog) meer duidelijkheid komt over de maatregelen van het Rijk.

Met de extra bezuinigingen in het verschiet bij het Rijk zal de totale omvang van het Gemeentefonds ook worden beïnvloed. Met het terugkeren in 2012 van het "trap op, trap af" principe zijn verdere maatregelen te verwachten. Hoeveel en in welke grote van orde is op dit moment nog niet duidelijk. Een bedrag opnemen is speculatief, maar het is duidelijk dat er een extra opgave voor de gemeenten aankomt.

Loonontwikkelingen

De huidige CAO voor gemeentepersoneel is afgelopen per 1 juni 2011. De onderhandelingen tussen het College voor Arbeidszaken van de VNG (CvA) en de bonden liggen sinds 1 februari 2012 stil. Het struikelblok is de wens van de bonden voor een werkgarantie voor onbepaalde tijd en de looneis. Het CvA biedt nu 2% voor de jaren 2011 en 2012. Met de extra bezuinigingen bij het Rijk zal de inzet van het CvA waarschijnlijk 0% zijn, echter de bonden zullen zeker met een eis komen die hoger is dan het nu geboden percentage. Wij houden in de begroting rekening met 1% stijging van de lonen. De circulaire van het ministerie BZK is het uitgangspunt voor het vaststellen van de onkostenvergoeding en bezoldiging van raadsleden, wethouders en burgemeester.

Prijzontwikkelingen

Het Centraal Planbureau komt medio maart 2012 met een nieuwe prognose van de inflatie voor de komende jaren en in bijzonder 2013. Met de huidige financiële dip verwachten wij geen spannend inflatiecijfer. Gezien het financiële perspectief hanteren we voor de lasten de 0-lijn en voor de baten 1,5%. Hierbij moet worden opgemerkt dat de verschillende budgetten toch onderhevig zijn aan inflatie en dat bij strak houden aan de 0-lijn verminderen van kwaliteit de enige oplossing is om binnen het budget te blijven. Wij proberen dit zoveel mogelijk te voorkomen. Daarnaast komt er door het verhogen van de baten met 1,5% inflatie en de opgenomen inflatie in de Algemene Uitkering (€ 320.000) toch extra budget ruimte voor de verschillende prestatievelden.

De verschillende baten (huren, leges en dergelijke) corrigeren wij met het inflatie percentage als dit noodzakelijk is. Voor de jaren daarna gaan wij ervan uit dat prijsstijgingen volledig worden gecompenseerd.

Met het hanteren van een 0-lijn voor alle te beïnvloeden lasten wordt de zogenaamde kaasschaaf methode toegepast. Gezien de financiële situatie stellen wij voor het maximale budget voor het welzijnbudget gelijk te houden aan dat van 2012. Als er contractuele afspraken zijn, worden deze gerespecteerd.

Verbonden partijen

De verbonden partijen stellen individueel een begroting op, op basis waarvan de gemeente een bijdrage levert. Voor zover wij de begroting 2013 van deze instellingen hebben ontvangen voor het opstellen van de begroting 2012–2015, worden deze hierin verwerkt. Het realiseren van bezuinigingen is een opdracht die we als gemeente Hillegom moeten uitdragen door de ons vertegenwoordigde Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur leden.

Niet autonome financiële ontwikkelingen

In de paragraaf Lokale heffingen is een overzicht van de totale woonlastendruk weergegeven.

Onvoorziene uitgaven

De post onvoorzien stellen wij vast op € 0,00 per inwoner. De ramingen in de begrotingen zijn reëel waardoor wij een post onvoorzien niet nodig achten.

Operationele ontwikkelingen

Aantal woningen

Het aantal woningen in de gemeente Hillegom is gebaseerd op het huidige woningenbestand en het gemeentelijke woningbouwprogramma.

Woningontwikkelingen	Rekening	Begroting				
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand per 1 januari (incl. bijzondere gebouwen)	9.273	9.415	9.611	9.713	9.815	9.825

Tabel 15: Woningaantallen

Het aantal woningen is een belangrijke maatstaf bij de berekening van de hoogte van de algemene uitkering. Hierbij is de peildatum, 1 januari van een kalenderjaar.

Voor berekening van de belastingopbrengsten en de algemene uitkering gaan wij uit van een aantal woningen voor het jaar 2013 van 9.611

In de meerjarenraming 2014–2016 gaan we uit van een zelfde aantal woningen om de volgende redenen:

De toename van het aantal woningen leidt tot meer (belasting)inkomsten en hogere algemene uitkering per woning en tegelijkertijd, bij uitbreiding van het gebied, tot meer onderhoudskosten en aanpassing van de algemene uitkering door wijziging van de WOZ waarden.

Hierdoor wordt in de meerjarenraming geen rekening gehouden met hogere uitgaven voor areaaluitbreiding of hogere inkomsten bij (belasting)inkomsten en algemene uitkering.

Aantal inwoners

Het inwonersaantal van de gemeente Hillegom is op 1 januari 2012 20.833 (voorlopig CBS-cijfer). Het gemiddeld aantal inwoners per wooneenheid is gesteld op 2 inwoners per wooneenheid. Op basis van de hierboven genoemde woningontwikkelingen, de ontwikkeling van het aantal inwoners er als volgt uit zien:

Inwoneraantallen	Rekening			Begroting		
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand per 1 januari	20.627	20.833	21.137	21.341	21.445	21.565

Tabel 16: Inwoneraantallen

De ontwikkelingen met betrekking tot het inwonersaantal voor de toekomst zijn niet voldoende inzichtelijk. In de Tabel Inwoneraantallen is als peildatum 1 januari van het jaar aangehouden. We gaan bij de berekeningen in de begroting 2013–2016 uit van een gelijkblijvend aantal inwoners van 21.137.

Omschrijving	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Totaal aantal inwoners	20.664	20.855	20.845	20.670	20.588	20.451	20.317
woonruimten	8.754	8.826	8.847	8.858	8.869	8.788	8.823

Omschrijving	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Totaal aantal inwoners	20.295	20.348	20.487	20.484	20.627	20.833	21.137
woonruimten	8.886	9.012	9.138	9.265	9.265	9.415	9.611

Tabel 17: Verloop inwonersaantallen en woonruimten

In de volgende tabel treft u de toelichtingen aan op nieuwe activiteiten per programma. Hierin is zoveel mogelijk terughoudendheid betracht. In de programma's zijn ook de nieuwe activiteiten weergegeven die binnen de bestaande budgetten gedekt kunnen worden. Daarnaast is er onderscheid gemaakt in bestaand beleid dat nog niet gedekt was en nieuw beleid dat nog niet eerder is aangekondigd of besproken.

Nieuwe activiteiten 2013–2016				
	2013	2014	2015	2016
Programma 1 – Ruimte				
Prestatieafspraken woningcoöperatie	bestaande budgetten			
Duurzaamheidsprojecten	bestaande budgetten			
Totaal programma 1	0	0	0	0
Programma 2 – Maatschappij				
Sportbeleid/volksgezondheidsbeleid	bestaande budgetten			
Lokale omroep Holland Centraal / Unity tv	26	26	26	26
Arbeidsparticipatie	15	30	15	13
HLBT beleid	uit WMO budget			
Verordening ouderenparticipatie	bestaande budgetten			
Kanteling Wmo	via reserve Wmo			
Decentralisatie maatregelen	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Totaal programma 2	41	56	41	39
Programma 3 – Veiligheid en handhaving				
Overdracht taken gevonden en verloren voorwerpen	bestaande budgetten			
Nieuwe Drink- en Horecawet	via Algemene uitkering			
Noodstroomvoorziening		6,5	6,3	6,2

Totaal programma 3	0	7	6	6
Programma 4 – Beheer openbare ruimte				
Aanpassen plein wijk Patrimonium		17,5	17	16,5
Kunstwerken beleidsplan		bestaande budgetten		
Uitvoering fietspad Hillegom–Bennebroek		via subsidies		
Cyclisch vervangen groen	40	40	40	40
Totaal programma 4	40	58	57	57
Programma 5 – Inwoner en Bestuur				
Invoering papierloos werken		bestaande budgetten		
Totaal programma 5	0	0	0	0
Paragrafen				
<i>Onderhoud kapitaalgoederen</i>				
Bedrijfsvoering				
Totaal bedrijfsvoering	0	0	0	0
Totaal nieuwe activiteiten 2012–2015	81	120	105	101

Tabel 18: Overzicht van nieuwe activiteiten

Verloop reserves

Hier geven wij u een beeld van de reserves 2011 tot en met 2016. De saldo's van de reserves zijn gebaseerd op de standen van de (voorlopige) jaarrekening 2011, het bestaand beleid, genomen besluiten en voorstellen van deze kadernota.

bedragen x € 1.000					
	2013	2014	2015	2016	
	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
	begin van het dienstjaar	begin van het dienstjaar	begin van het dienstjaar	begin van het dienstjaar	einde van het dienstjaar
Ontwikkeling reserves 2013–2016					
Algemene reserves					
Algemene reserve	11.880	8.396	8.339	8.341	7.074
Egalisatiereserve jaarrekeningen	1.037	1.037	1.037	1.037	1.037
<u>Totaal algemene reserves</u>	<u>12.917</u>	<u>9.434</u>	<u>9.376</u>	<u>9.379</u>	<u>8.111</u>
Bestemmingsreserves					
Opbrengst verkoop aandelen Nuon PLB	36.616	36.616	36.616	30.116	30.116
Reserve onderwijshuisvesting	5.087	4.263	3.881	3.509	2.947
Reserve kunst	20	26	28	29	31
Reserve WMO	943	812	670	516	355
Reserve onderhoud begraafplaats	129	125	120	116	111
Reserve sociale woningbouw	797	862	975	1.024	1.075
Reserve kapitaallasten nieuwe investeringen	9.078	10.623	10.262	9.886	9.511
Reserve algemene investeringen (RAI)	84	4	1.311	701	4
<u>Totaal bestemmingsreserves</u>	<u>52.754</u>	<u>53.331</u>	<u>53.862</u>	<u>45.896</u>	<u>44.149</u>
Resultaat boekjaar					
Resultaat vorig boekjaar					
<u>Totaal reserves</u>	<u>65.671</u>	<u>62.764</u>	<u>63.238</u>	<u>55.275</u>	<u>52.260</u>

Ontwikkeling voorzieningen 2012–2015	2013	2014	2015	2016	
	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
	begin van het dienstjaar	begin van het dienstjaar	begin van het dienstjaar	begin van het dienstjaar	einde van het dienstjaar
Groot onderhoud onderwijsgebouwen	476	453	430	383	337
Groot onderhoud brede school Elsbroek	67	52	48	39	30
Groot onderhoud zwembad	158	96	76	56	37
Groot onderhoud riolering	126	269	419	74	182
Vervanging en renovatie riolering	129	146	149	129	129
Nog uit te voeren werken (grondexploitatie)	451	388	316	227	227
Voorziening pensioenen	288	318	348	378	408
Groot onderhoud gebouwen	780	494	546	467	388
Totaal voorzieningen	2.475	2.216	2.331	1.754	1.912
Totaal generaal	68.146	64.981	65.569	57.029	54.172

Tabel 19: Ontwikkeling reservepositie

Door de genomen besluiten van afgelopen jaar en de vertragingen in het investerings-schema (Fioretti en N208) zijn de Algemene reserve en de Rai einde 2016 nog positief.

In het vrij te besteden bedrag van de Algemene reserve is in de nota reserves en voorzieningen een minimum bedrag voor de Algemene reserve opgenomen van € 6 miljoen, het vrij te besteden bedrag is berekend in onderstaande tabel.

Ontwikkeling reserves 2012–2015	2013	2014	2015	Bedragen x € 1.000	
				1-Jan	31-dec
<i>Algemene reserve</i>	12.917	9.434	9.376	9.379	7.074
Vastgesteld minimum	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
Vrij te besteden	6.917	3.434	3.376	3.379	1.074
<i>Reserve algemene investeringen</i>	84	4	1.311	701	4

Tabel 20: Overzicht algemene reserve

Bijlage 1 Overzicht van vervangingsinvesteringen en investeringen van (beheer)plannen.

	bedragen x € 1.000		Afschrij- vingstermijn
	jaar	bedrag	
Vervangingsinvesteringen en investeringen uit (beheer)plannen	Investeringskrediet		
Programma 1 – Ruimte			
Programma 2 – Maatschappij			
Programma 3 – Veiligheid & handhaving			
Programma 4 – Beheer openbare ruimte			
Reconstructies wegen	2013	428	25jr
	2014	428	25jr
	2015	428	25jr
	2016	428	25jr
Vervangen VRI	2013	105	25jr
Kunstwerken	2013	184	25jr
	2014	184	25jr
	2015	184	25jr
	2016	184	25jr
Investeringen riolering (GRP)	2013	822	40jr en 15jr
	2014	822	40jr en 15jr
	2015	2.082	40jr en 15jr
	2016	722	40jr en 15jr
Bedrijfsvoering			
Huisvesting			
Vervangen airco's gemeentekantoor	2013	12	15jr
	2014	12	15jr
	2015	12	15jr
	2016	12	15jr
Vervangen verlichting gemeentekantoor	2013	19	15jr
	2014	19	15jr
	2015	20	15jr
	2016	20	15jr
Facilitaire zaken			
Vervangen meubilair gemeentekantoor	2013	22	15jr
	2014	15	15jr
	2015	15	15jr
	2016	15	15jr
Automatisering			
Uitvoering ICT jaarplan	2013	340	5jr en 8jr
	2014	350	5jr en 8jr
	2015	360	5jr en 8jr
	2016	360	5jr en 8jr

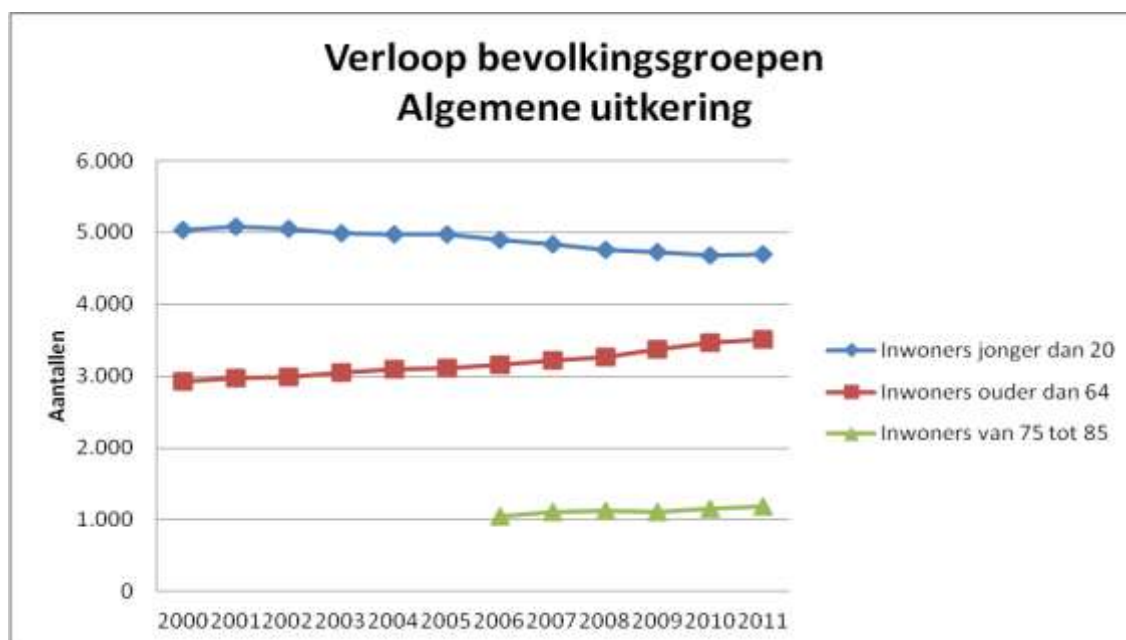
Tabel 21: Overzicht investeringen

Bijlage 2 Verloop bevolkingsgroepen

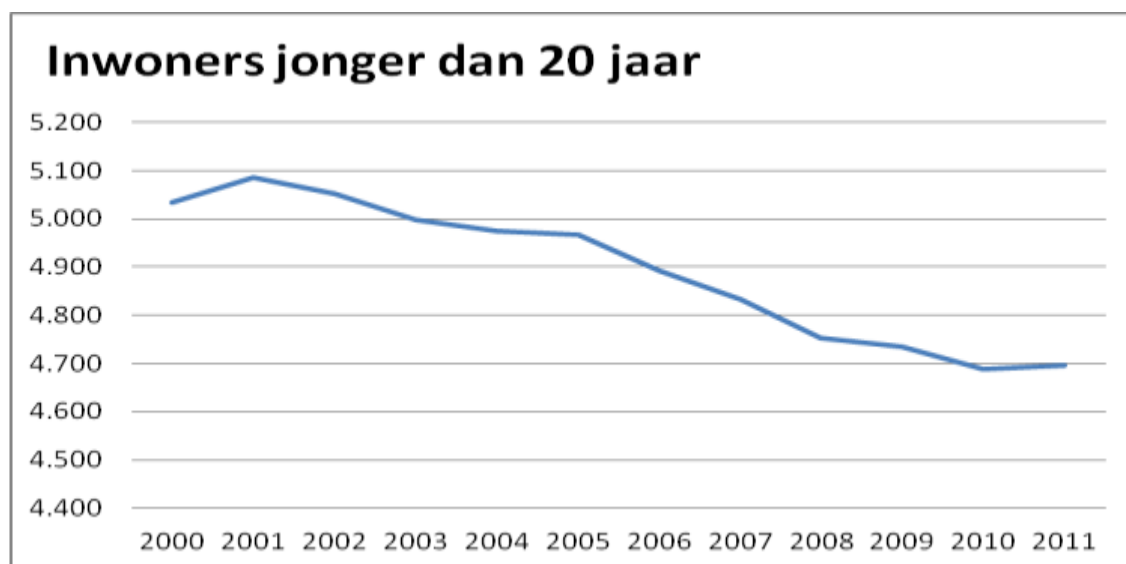
De gebruikte aantallen komen uit de vastgestelde overzichten van de Algemene uitkering. Cijfers die een uittreksel zijn van de aantallen die het CBS verzamelt en vaststelt.

Omschrijving	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Inwoners jonger dan 20	5.035	5.085	5.052	4.997	4.975	4.968	4.892	4.834	4.754	4.734	4.689	4.695
Inwoners ouder dan 64	2.925	2.973	2.991	3.044	3.101	3.108	3.149	3.216	3.269	3.370	3.463	3.514
Inwoners van 75 tot 85							1.040	1.100	1.125	1.109	1.149	1.184
Totaal aantal inwoners	20.664	20.855	20.845	20.670	20.588	20.451	20.317	20.295	20.348	20.487	20.484	20.627

Tabel 22: verloop bevolkingsgroepen

Grafiek 3: Verloop bevolkingsgroepen

Grafiek 4: Inwoners onder de 20 jr.

Omschrijving	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
eenouderhuishoudens							509	529	530	539	537	573
bijstandsonvangers	119	143	156	135	126	149	152	140	148	151	145	169
lage inkomens	2.320	2.390	2.370	2.370	2.370	2.370	2.364	2.380	2.630	2.620	2.500	2.500
uitkeringsontvangers	1.331	1.388	1.424	1.394	1.420	1.373	1.256	1.219	1.188	1.210	1.191	1.213
minderheden	540	550	545	540	530	525	510	525	565	565	585	575
bedrijfsvestigingen		990	990	960	970	970	990	1.045	1.110	1.130	1.155	1.155
leerlingen VO	509	548	558	600	606	633	618	601	535	515	516	523
leerlingen (V)SO	143	139	155	138	130	111	97	96	82	75	91	85

Tabel 23: Diverse gegevens tbv de algemene uitkering